

NEDERLANDS-VLAAMSE KRING VAN DIATOMISTEN

**NVKD study days
8 – 10 June 2017**

www.diatom.nl

Organisation

Wim Vyverman, Ghent University, Protistology & Aquatic Ecology
wim.vyverman@ugent.be; T +32 (0)9 264 85 01

Location NVKD study days (routes see travel and hotel information)

Tax. workshop (8 June): Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, 3rd floor, C-wing
Lecture day (9 June): Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, ground floor, Valère Billiet
Diner (9 June): Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, Garden
Excursion (10 June): Bourgoyen-Ossemeersen, Driepikkelstraat 32, 9000 Gent

[Website Protistology & Aquatic Ecology](http://www.diatom.nl)

www.diatom.nl

Geachte NVKD leden,

After a fabulous jubilee meeting in Utrecht 2016 we are invited to hold our annual 'NVKD study days 2017' at Ghent University. Wim Vyverman's group at the department of Protistology & Aquatic Ecology will host the meeting from 8-10 June 2017.

The first day, Thursday 8 June, will focus on the **traditional taxonomic workshop** (€ 150 p.p.); it's the 8th workshop and so, a great tradition in the meantime. Bart Van de Vijver will set up an exciting program on **Small-celled naviculoid diatoms: *Navicula seminulum* & co.** Workshop participants are invited to provide own microscopic slides containing examples of this species complex. Specific problems can be discussed beforehand with Bart Van de Vijver (bart.vandevijver@plantentuinmeise.be) before 10 May 2017. Guides of the [earlier workshop editions](#) can be downloaded for free from the NVKD website.

On Friday 9 June is the annual lecture day (no costs) with a number of inspiring diatom lectures. Before lunch we follow the tradition and hold the NVKD Members' meeting. The traditional NVKD dinner will be a BBQ organized at Ghent University on Friday evening at a contribution € 15 p.p.

On Saturday 10 June we will meet for a half-day excursion which will bring us this year to the nature reserve [Bourgoyen-Ossemeersten](#) Gent. Please wear robust and water-repellent clothing and shoes.

I wish everybody inspirational NVKD study days 2017!

Holger Cremer
Chairman NVKD

INHOUDSOPGAVE

8th Taxonomic Workshop of the NVKD on 8 June 2017	3
Student grants for the NVKD study days in Ghent, Belgium, 8-10 June 2017	4
Poster session during the NVKD lecture day on 9 June 2017	5
Important deadlines	6
Registration form NVKD study days 8-10 June 2017 te Ghent.....	7
Travel and hotel information.....	8
Program on Friday 9 June 2017: Lecture day	12
Agenda NVKD Algemene Ledenvergadering op 9 juni 2017 te Gent	13

8th Taxonomic Workshop of the NVKD on 8 June 2017

BART VAN DE VIJVER

Botanic Garden Meise, Department of Cryptogamy, Nieuwelaan 38, B-1860 Meise, Belgium
(bart.vandevijver@plantentuinmeise.be)

De 8ste taxonomische workshop zal doorgaan op **donderdag 8 juni 2017 vanaf 10.30**. Het bezoekersadres is: **Ghent University, Protistology & Aquatic Ecology, Campus Sterre, S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, 3rd floor, C-wing**.

Geïnteresseerden voor deze workshop worden gevraagd zich vóór **vrijdag 12 mei 2017** op te geven bij Holger Cremer (holger.cremer@tno.nl).

Deze achtste workshop behandelt een moeilijke groep van kleine diatomeeën die helaas veel voorkomen in de meeste monsters. Wie telt niet bijna wekelijks *Eolimna minima* of *Sellaphora seminulum*? Recent werd de taxonomie van deze soorten gewijzigd en deze nieuwe workshop wil dan ook ingaan op deze wijzigingen. Vooral soorten uit de genera *Eolimna*, *Sellaphora*, *Naviculadicta* en *Mayamaea* zullen aan bod komen.

Zoals steeds zal de workshop een theoretisch gedeelte omvatten in de voormiddag waarbij ingegaan wordt op verschillende soorten en een praktisch gedeelte waarbij we aan de hand van voorbeelden in preparaten de besproken soorten illustreren en becommentariëren.

Uiteraard kunnen alle probleemgevallen van kleine naviculoïde diatomeeënsoorten uit de genera *Eolimna*, *Sellaphora*, *Naviculadicta* en *Mayamaea* die u ooit tijdens uw analyses hebt aangetroffen op voorhand overgemaakt worden aan B. Van de Vijver (Agentschap Plantentuin Meise, Nieuwelaan 38, B-1860 Meise, België, bart.vandevijver@plantentuinmeise.be). Deze zullen dan gebruikt worden tijdens de workshop om het onderwerp beter te omschrijven.

Student grants for the NVKD study days in Gent, Belgium, 8-10 June 2017

The Dutch-Flemish Society of Diatomists (NVKD; www.diatom.nl) is *the* network society for diatomists in the Netherlands and Belgium. The NVKD has approximately 60 members. Highlight of each society year are the annually held study days, always organized from Thursday until Saturday in a changing location in the Netherlands and Belgium. The study days consist of three parts: a taxonomic workshop on Thursday, a lecture day on Friday and a half-day excursion on Saturday. On Friday evening there is the traditional NVKD dinner.

The NVKD society wants to attract more student diatomists and offers also in 2017 five grants to motivate Bachelor, Master and PhD students in a diatom-related field to visit the study days in Ghent. This offers the chance to students to learn more about the diversity of diatom research in the Netherlands and Belgium and to meet NVKD colleagues.

Student grants

The NVKD provides 5 grants each of 100-200 Euro. The grant should cover travel and accommodation costs of candidates to Ghent. All students registered with an university and not holding a PhD are qualified to apply.

What to do

Interested students should apply by 28 April 2017 by sending a letter to the chairman of the NVKD, Holger Cremer (holger.cremer@tno.nl), including a short CV and motivation for the study days visit (max. 300 words). All applicants will be notified until 15 April 2017 on their grant application.

Information NVKD

Mail to the chairman Holger Cremer (holger.cremer@tno.nl; +31 6 52803590) or visit the NVKD website (www.diatom.nl). Volumes of the *Diatomededelingen*, the annually published journal of the NVKD can be downloaded from the website.

Expectations

Successful applicants are encouraged to present their diatom work on a poster during the study days.

Poster session during the NVKD lecture day on 9 June 2017

This year there is again the possibility to present a poster during the lecture day. This opens especially for students and young professions the opportunity to show their diatom work, as the number of time slots for oral presentation is unfortunately limited. During coffee and lunch break there will be plenty of time to discuss posters with NVKD colleagues.

After lunch break authors will have the chance to give a short 5-minute pitch of their poster.

Colleagues who plan to present a poster should indicate this to Holger Cremer (holger.cremer@tno.nl) until 12 May 2017.

Important deadlines

- Friday, 28 April 2017: application for student grant (see page 4).
- Friday, 12 May 2017: use the registration form on next page to register for taxonomic workshop, lecture day and excursion.
- Friday, 12 May 2017: register for diner on Friday 9 June (BBQ Campus Sterre, S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, Garden) with the registration form on next page.
- Friday, 12 May 2017: register for the excursion on Saturday 10 June (Bourgoyen-Ossemeersen, Driepikkelstraat 32, 9000 Gent) with the registration form on next page.
- Friday, 12 May 2017: register a poster for the lecture day on Friday 9 June 2017.

Registration form NVKD study days 8-10 June 2017 in Gent

Registration by e-mail **before 12 May 2017** to:
Holger Cremer; holger.cremer@tno.nl; (+31-(0)6-52803590).

I participate:

- Thursday 8 June 2017: Taxonomic workshop (€ 150 p.p.; students € 50 p.p.)
- Participation is confirmed after payment of € 150 p.p. on account number NL91INGB0004610926 of “Nederlands Vlaamse Kring van Diatomisten Amsterdam” with reference “NVKD Taxonomic Workshop 2017”.
- I would like to receive a receipt for the costs of the taxonomic workshop.

- Thursday 8 June 2017: diner (on own expenses); please indicate special diet requirements (vegetarian, vegan, gluten-free etc.) before to H. Cremer (holger.cremer@tno.nl). With considerable number of registrations the workshop organization will book a table in a restaurant in Ghent.

- Friday 9 June 2017: lecture day, NVKD Members’ meeting (no costs).
- Friday 9 June 2017: I intend to present a poster.

- Friday 9 June 2017: BBQ (€ 15 p.p.); please indicate special diet requirements (vegetarian, gluten-free etc.) before to H. Cremer (holger.cremer@tno.nl). Participation is confirmed after payment of € 15 p.p. on account number NL91INGB0004610926 of “Nederlands Vlaamse Kring van Diatomisten Amsterdam” with reference “NVKD Diner 2017”.

- Saturday, 10 June 2017: excursion Bourgoyen-Ossemersen (no costs; lunch after excursion on own expenses).

Personal details:

Name	
Institution	
Address and postcode	
City / Country	
Phone no.	
E-mail	

Further remarks (e.g., special diet requirements):

Travel and hotel information

The NVKD lecture days 2017 are organized on Campus De Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, Belgium

LOCATION ADDRESSES DURING THE LECTURE DAYS

Thursday 8 June 2017 (tax. workshop):	Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, 3rd floor, C-wing
Friday 9 June 2017 (lecture day):	Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, ground floor, Valère Billiet aud.
Friday 9 June 2017 (dinner):	Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent, Garden
Saturday 10 June 2017 (excursion):	Bourgoyen-Ossemeersen, Driepikkelstraat 32, 9000 Gent

TRAVEL WITH TRAIN

Make sure you book a ticket to the main railway station **Gent Sint-Pieters**.

Refer to the websites of the [Belgian](#) and [Dutch](#) train services for connections and tickets.

TRAVEL BY CAR

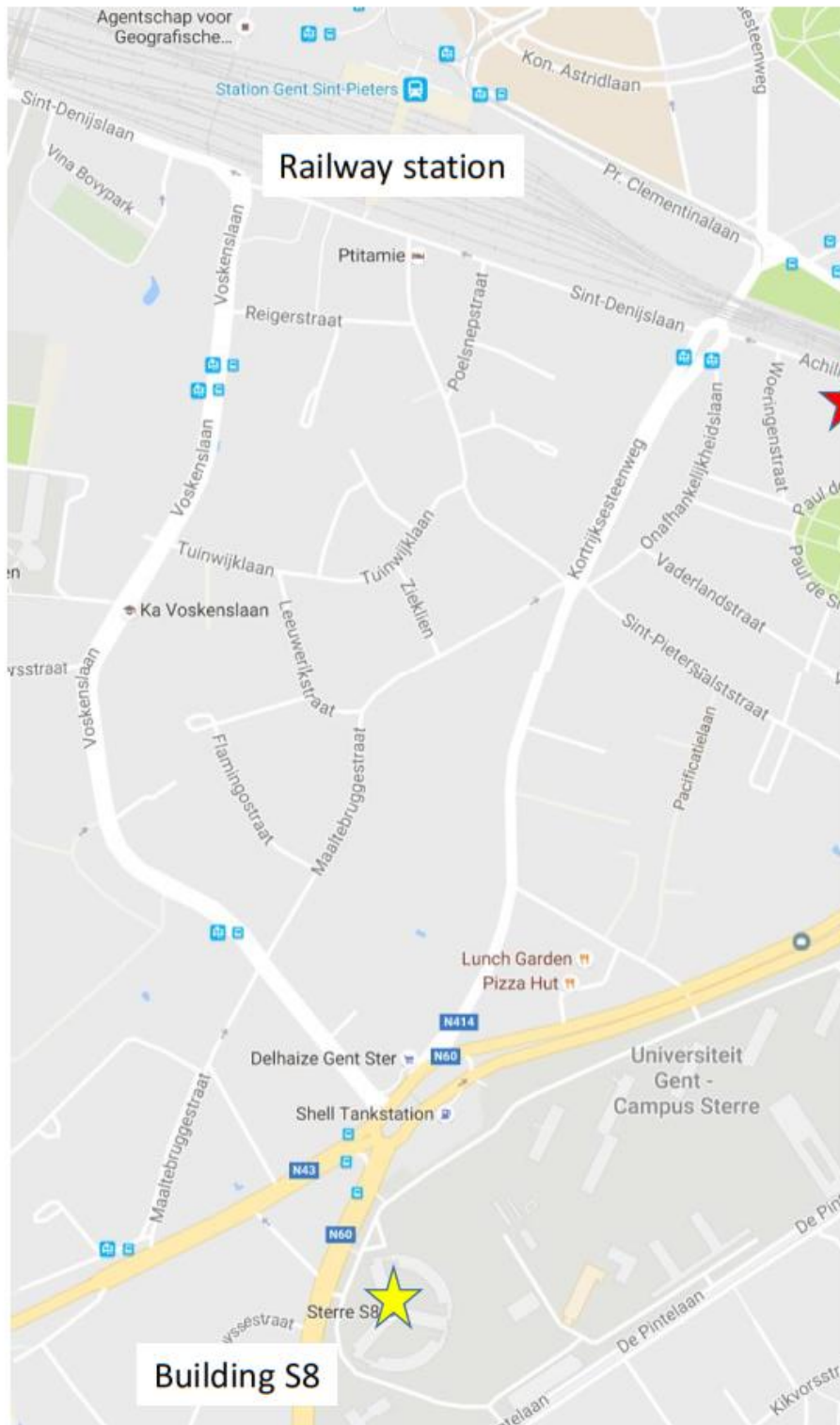
Use your navigator system to drive to Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent

PARKING

Free parking is available on the campus.

Map Campus Gent University

Astoria Hotel
Achilles Musschestraat 39

Building S8

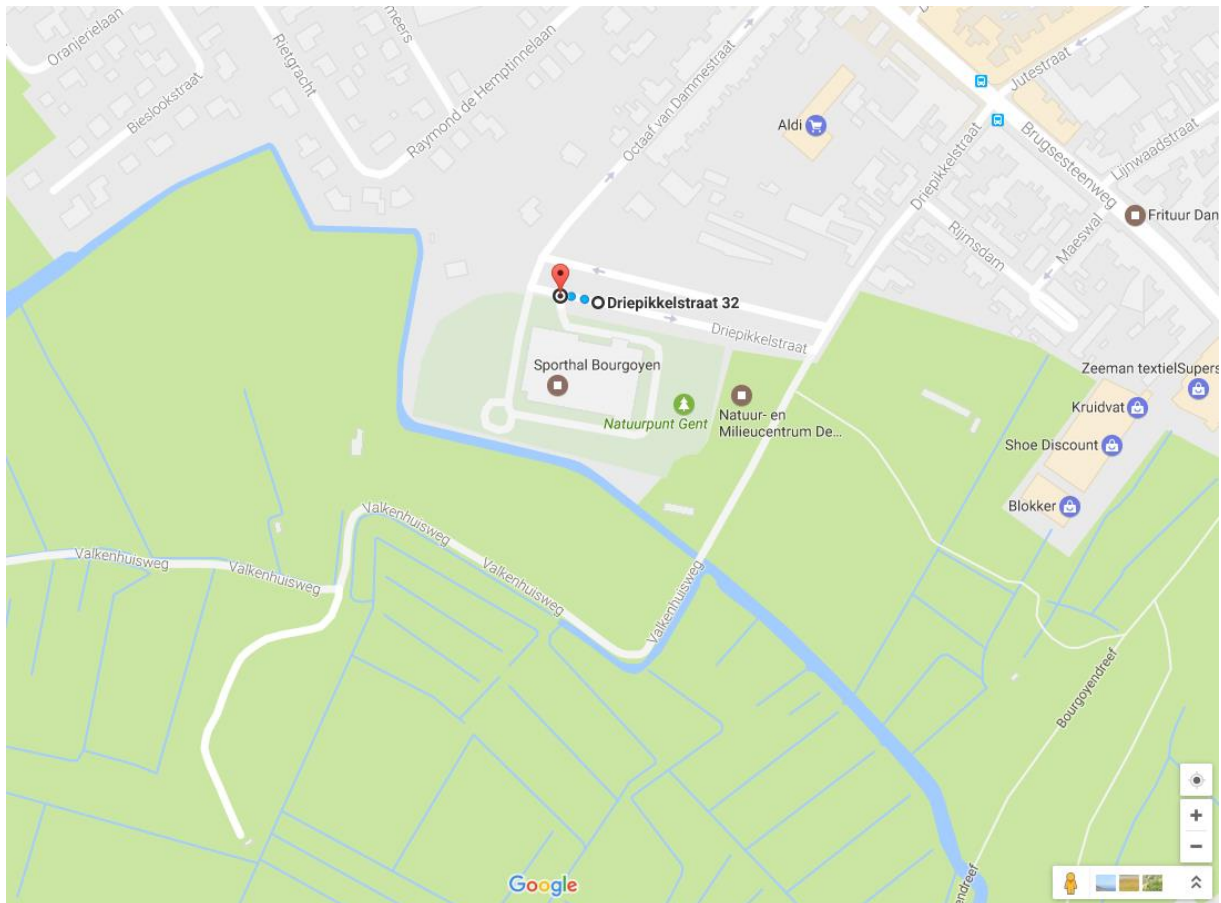
EXCURSION ON 10 JUNE 2017

Guided visit from 10h to 13h.

Location and meeting point:

De [Bourgoyen - Ossemeersen](#)
Driepikkelstraat 32
9030 Mariakerke

[Route on Google Maps](#)

ACCOMMODATION

Important! Please refer to “**NVKD study days UGent**” in order to get a reduction **by booking directly at the hotel!**

The hotels ASTORIA and CHAMADE are situated near the main railway station GENT-SINT-PIETERS whereas the IBIS hotel is situated in the city centre.

<http://www.astoria.be/en>

at walking distance from the campus
→ booking through website!

<http://www.chamade.be/>

→ booking by sending a reservation request to info@chamade.be

<http://www.ibis.com/nl/hotel-0961-ibis-gent-centrum-st-baafs-kathedraal/index.shtml>

→ booking by sending a reservation request to H0961-re@accor.com

Tourist Information Centre

[Visit Gent](#)

Sint-Veerleplein 5, 9000 Gent

[Phone: + 32 \(0\)9 266 56 60](tel:+32092665660)

Program on Friday 9 June 2017: Lecture day

- 9.30**   **Welcome (coffee, tea)**
- 10.00   **Opening by Holger Cremer, chairman NVKD**
- 10.15 – 10.45   Wim Vyverman (Gent University)
Introduction Department Protistology & Aquatic Ecology
- 10.45 – 11.30   Maria Kahlert (Swedish University of Agricultural Sciences)
Diatoms in monitoring – recent developments
- 11.30 – 12.30   NVKD Members' Meeting (agenda attached)
- 12.30**   **Lunch – Poster session – Group foto**
- 14.30 – 15.00   Aleksandra Cvitkoska (Utrecht University)
Morphological variability in the fossil record: eco-types or different species?
- 15.00 – 15.30   Speaker from Protistology & Aquatic Ecology (Gent University)
Titel to be determined
- 15.30 – 16.00   Herman van Dam, Adrienne Mertens, Jako van der Wal (NVKD)
Hundred years of diatom monitoring in moorland pools in Central Brabant
- 16.00**   **Break (Coffee, tea, cake)**
- 16.30 – 17.00   Jasper Foets (Luxembourg Institute of Science and Technology)
Palaeoecology and seasonal variation of diatom communities and water quality from two ponds in the Botanic Garden Meise
- 17.00 – 17.30   Bart Van de Vijver (Botanic Garden Meise, Belgium)
The NVKD inter-laboratory diatom determination study (Ringtest) 2015
- 17.30**   **Closing words by the new NVKD chairman**
- 18.00**   **BBQ at the Garden of Campus Sterre S8, Krijgslaan 281, 9000 Gent**

Agenda NVKD Algemene Ledenvergadering op 9 juni 2017 te Gent

CAROLINE SOUFFREAU (secretaris NVKD)

1. Opening, vaststellen agenda, mededelingen.
2. Verslag ledenvergadering van 20 mei 2016 in Utrecht.
Dit verslag is afgedrukt in Diatomedelingen 40, 2017.
3. Kort jaaroverzicht 2016.
4. Toelichting financieel jaaroverzicht 2016 en begroting 2017: penningmeester, P. Vos.
5. Verslag kascommissie over 2016 en verkiezing nieuw lid van de kascommissie (Arthur Dulmen treedt af en Martine Rosielle blijft nog 1 jaar aan).
6. Verkiezing nieuwe voorzitter. Holger Cremer, sinds 2011 voorzitter, treedt af en stelt zich niet opnieuw verkiesbaar. Holger staat tevens niet meer als bestuurslid ter beschikking. Bart Van de Vijver wordt voorgedragen als kandidaat voorzitter.
Andere kandidaten kunnen zich schriftelijk tot begin van de algemene ledenvergadering voordragen of voorgedragen worden bij de voorzitter (Holger Cremer) of de secretaris (Caroline Souffreau) van de NVKD.
7. Web-site NVKD. Bert Pex.
8. Taxonomische diatomeeën workshop: verslag 2016 (zie Diatomedelingen 40).
9. Flora Lage Landen. Vooruitgang wordt besproken door het project kernteam. Aan dit NVKD project werken Bart van de Vijver, Adrienne Mertens, Jako van der Wal en Geurt Verweij.
10. Diatomedelingen 41: nieuws, indienen kopij, deadline.
11. NVKD (reis)beurzen voor studenten.
12. De toekomst van praktijkgericht diatomeeënonderzoek in Nederland en Vlaanderen.
Aanleiding: vorige bestuursvergadering is gesproken over een samenkomst van verschillende mensen om te kijken waar mogelijkheden zijn voor samenwerking (Univ. Utrecht, Naturalis, NVKD, Meise, Gent, enz.). Dat werd verder niet opgepakt. Wat vinden de leden van dit idee?
13. Rondvraag en sluiting.

Verslag van de ledenvergadering van de NVKD op 20 mei 2016 te Utrecht

GERT VAN EE (oud secretaris NVKD)

1. Opening, vaststellen agenda, mededelingen.
Geen mededelingen.
2. Verslag ledenvergadering van 5 juni 2015 in Mont Rigi.
Dit verslag is afgedrukt in Diatomedelingen 39, 2015, p. 10-11.
3. Kort jaaroverzicht 2015.
Wordt opgenomen in Diatomedelingen 40 (2016)
4. Toelichting financieel jaaroverzicht 2015 en begroting 2016: penningmeester, P. Vos.
Peter Vos geeft een overzicht en toelichting van de financiën. De NVKD staat er goed voor en er is geen reden voor verhoging van de contributie.
5. Verslag kascommissie over 2015 en verkiezing nieuw lid van de kascommissie (Marianne Thannhauser treedt af en Arthur van Dulmen blijft nog 1 jaar aan). Op de vergadering wordt een nieuw kascommissielid gekozen.
De kascommissie heeft de boeken gecontroleerd en in orde bevonden en de vergadering verleent de penningmeester onder dankzegging decharge over het gevoerde beleid. Marianne Thannhauser wordt onder dankzegging van haar taak ontheven en Martine Rosielle biedt zich aan als tweede lid van de nieuwe kascommissie voor 2017.
6. Verkiezing nieuwe bestuursleden. Aftredend in 2016 is Gert van Ee, secretaris en herkozen in 2010. Gert stelt zich wel opnieuw verkiesbaar, maar wil graag in 2017 zijn taken overdragen. Gert wordt herkozen door de aanwezige leden en afgesproken wordt dat Caroline Souffreau zal hem in 2017 als secretaris zal opvolgen.
Tegenkandidaten hebben zich niet gemeld.
7. Web-site NVKD. Bert Pex. Bert heeft met ondersteuning van Caroline de website geheel vernieuwd. U kunt dit zelf opzoeken op www.diatom.nl. Holger Cremer heeft voor beide bestuursleden een cadeautje om hun inspanningen nog eens extra te onderstrepen. Onder applaus wordt dit aan beide overhandigd.
8. Taxonomische diatomeeën workshop: verslag 2015 (zie Diatomedelingen 39:8-9) en de toekomst (Bart Van de Vijver).
De taxonomische workshop loopt voortreffelijk. De belangstelling is goed en Bart heeft er nog steeds veel plezier in. Het is heel veel werk om dit voor te bereiden, maar het enthousiasme en de inspirerende reacties maken dat hij zeker nog wil doorgaan hiermee. In 2017 staan kleine *Navicula* soorten op de (voorlopige) planning.
9. Flora Lage Landen. Concept en invulling wordt besproken door Bart Van de Vijver.

Bart werkt in dit NVKD project samen met Adrienne Mertens, Jako van der Wal en Geurt Verweij.

10. Diatomedelingen 40: nieuws, indien kopij, deadline.
Deadline voor aanleveren kopij is 31 augustus 2016.
11. NVKD (reis)beurzen voor studenten. In 2016 is er 1 beurs uitgereikt. Jaarlijks kunnen er meerdere beurzen worden aangevraagd.
12. De toekomst van praktijkgericht diatomeeënonderzoek in Nederland en Vlaanderen.
Herman van Dam geeft een korte toelichting. De toekomst van toegepast diatomeeën onderzoek in Nederland is zeer zorgelijk. In Vlaanderen loopt het ook terug. Er wordt gediscussieerd over mogelijkheden voor aansluiting bij andere initiatieven.
Mogelijkheden worden gezocht om in breder verband hierover nog eens van gedachten te wisselen bijv. Univ. Utrecht, Naturalis, Plantentuin Meise, NVKD.
13. Rondvraag en sluiting.
Holger vraagt aandacht voor de postersessies, ook nu tijdens de bijeenkomst in Utrecht.

Kort jaaroverzicht NVKD 2016

CAROLINE SOUFFREAU (secretaris NVKD)

Op het voorbije jaar 2016 blikken we vanuit de NVKD met gemende gevoelens terug. Naast de geslaagde traditionele NVKD-activiteiten en het feest rond het 30-jarige bestaan van de NVKD kregen we te kampen met negatief nieuws omtrent het behouden van fyto bentos in de KRW maatlatten in Nederland, en verloren we twee grote namen in de diatomeewereld, Frithjof Sterrenburg en Pierre Compère.

Frithjof en Pierre waren beiden gedreven diatomisten, elk met hun eigen specialiteit. Frithjof Sterrenburg was amateur en specialist op de genera *Gyrosigma* en *Pleurosigma*, waar hij nieuwe soorten van beschreef. Pierre Compère was dé algoloog van de Nationale Plantentuin in België die ook na zijn pensionering in 1999 nog dagelijks bezig was met zijn wetenschappelijke werk rond algen. Hij was een algoloog van wereldfaam, die een brede bekendheid onder de specialisten genoot en veel functies bekleedde en publicaties heeft geschreven. In onze Diatomedelingen 40 en op de lezingendag in Utrecht werd hulde gebracht aan hun werk en leven.

De studiedagen in Utrecht bestonden traditiegetrouw uit een uitdagende taxonomieworkshop, een boeiende lezingendag en een gezellige excursie in de omgeving, ditmaal extra opgeluisterd tere ere van het 30-jarig bestaan van onze vereniging. Diatomisten en kiezelwierliefhebbers uit Noord en Zuid konden hun hart en geest ophalen bij oude herinneringen, blikten op de toekomst, en haalden de goeie banden tussen elkaar nogmaals aan.

Diatomedelingen 40 is een jubileumuitgave en omvat naast wetenschappelijke artikels ook een overzicht van 30 jaar NVKD.

Ook buiten de studiedagen staat de NVKD niet stil. Het project rond de Flora van de Lage Landen krijgt steeds meer vorm. Er wordt in stilte aan verder gewerkt door Bart van de Vijver, Adrienne Mertens, Jako van der Wal en Geurt Verweij. Op de volgende studiedagen geven zij u in Gent een stand van zaken. Overigens kan ook u meewerken aan dit project! Hierbij een oproep aan eenieder die graag zelf een of meer populaties kiezelwieren vereeuwigt in deze Flora. Verder kan u ook nog steeds terecht op de vernieuwde website van de NVKD en bij onze bibliotheek.

Het bestuur vergaderde in december 2016 in Rotterdam en bereidde daar de studiedagen van 2017 in Gent voor. Ook 2017 belooft een boeiend jaar te worden met een bijeenkomst in Gent bij de Universiteit. Mogelijk komt er een speciale gast (key-note speaker) en er zijn al veel lezingen in voorbereiding.